

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 8ης Μαρτίου 2017**

«Αίτηση αναιρέσεως — Κρατική ενίσχυση — Άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ — Άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ — Μέτρο των δανικών αρχών υπέρ του δανικού ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού δημόσιας υπηρεσίας TV2/Danmark — Αντιστάθμιση των συμφιών με την εκτέλεση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας εξόδων — Απόφαση με την οποία η ενίσχυση κηρύσσεται συμβατή με την εσωτερική αγορά»

Στην υπόθεση C-660/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 8 Δεκεμβρίου 2015,

Viasat Broadcasting UK Ltd, με έδρα το Λονδίνο (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενη από τους M. Honoré και S. E. Kalsmose-Hjelmborg, advokater,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη από την L. Grønfeldt καθώς και από τους L. Flynn και B. Stromsky, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

το **Βασίλειο της Δανίας**, εκπροσωπούμενο από τον C. Thorning, επικουρούμενο από τον R. Holdgaard, advokat,

η **TV2/Danmark A/S**, με έδρα την Odense (Δανία), εκπροσωπούμενη από τον O. Koktvedgaard, advokat,

παρεμβαίνοντες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), πρόεδρο τμήματος, E. Regan, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev και C. G. Fernlund, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: N. Wahl

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Νοεμβρίου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτηση αναιρέσεως, η Viasat Broadcasting UK Ltd (στο εξής: Viasat) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 24ης Σεπτεμβρίου 2015, Viasat Broadcasting UK κατά Επιτροπής (T-125/12, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2015:687), με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή της κατά της αποφάσεως 2011/839/ΕΕ της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2011, σχετικά με τα μέτρα που εφάρμοσε η Δανία (C 2/03) υπέρ του TV2/Danmark (ΕΕ 2011, L 340, σ. 1, στο εξής: επίδικη απόφαση), με την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μολονότι διαπίστωσε ότι συνιστούν κρατική ενίσχυση διάφορα μέτρα τα οποία έλαβε το Βασίλειο της Δανίας υπέρ του TV2/Danmark (στο εξής: TV2), εντούτοις αποφάσισε ότι τα μέτρα αυτά έπρεπε να θεωρηθούν συμβατά με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Το Γενικό Δικαστήριο εξέθεσε, στις σκέψεις 1 έως 17 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ιστορικό της διαφοράς ως ακολούθως:
 - «1. Η υπό κρίση προσφυγή έχει ως αντικείμενο αίτημα [μερικής] ακυρώσεως της [επίδικης] αποφάσεως, καθόσον με αυτή διαπιστώνεται ότι [τα μέτρα που έλαβε το Βασίλειο της Δανίας υπέρ του TV2], μολονότι συνιστούν κρατική ενίσχυση, είναι εντούτοις συμβατά με την εσωτερική αγορά, κατά την έννοια του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ. Η προσφυγή ασκείται από τη [Viasat], η οποία είναι εταιρία εμπορικών ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών που δραστηριοποιείται στη δανική αγορά και άμεση ανταγωνίστρια της δανικής εταιρίας ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών TV2/Danmark A/S (στο εξής: TV2 A/S).
 2. Η TV2 A/S δημιουργήθηκε προκειμένου να αντικαταστήσει, με λογιστικά και φορολογικά αποτελέσματα από 1ης Ιανουαρίου 2003, την αυτοτελή κρατική επιχείρηση [TV2], που ιδρύθηκε το 1986, με τον Lov n° 335 om ændring af Lov om radio-og fjernsynsvirksomhed [(νόμο περί τροποποίησης του νόμου για την υπηρεσία ραδιοτηλεοπτικής μεταδόσεως), της 4ης Ιουνίου 1986]. Η TV2 A/S, όπως ακριβώς και ο προκάτοχός της, ο TV2, είναι ο δεύτερος δημόσιος τηλεοπτικός σταθμός στη Δανία, ενώ ο πρώτος είναι ο Danmarks Radio (στο εξής: DR).
 3. Η TV2 A/S, όπως, προηγουμένως, και ο TV2, είναι επιφορτισμένη με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας, που συνίσταται στην παραγωγή και εκπομπή τηλεοπτικών προγραμμάτων εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας. Η εκπομπή αυτή μπορεί να γίνεται με ραδιοηλεκτρικό εξοπλισμό, μεταξύ άλλων και με δορυφορικά ή καλωδιακά συστήματα. Κανόνες ως προς τις υποχρεώσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας της TV2 A/S και του TV2 καθορίζονται από τον Δανό υπουργό πολιτισμού.
 4. Εκτός από τους δημόσιους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, εμπορικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί αναπτύσσουν δραστηριότητα στο σύνολο της δανικής αγοράς υπηρεσιών τηλεόρασης. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, αφενός μεν για την [Viasat], αφετέρου δε για τον όμιλο που αποτελείται από τις εταιρίες SBS TV A/S και SBS Danish Television Ltd (στο εξής: SBS).

5. Ο TV2 συστάθηκε με τη βοήθεια έντοκου κρατικού δανείου και η δραστηριότητά του, κατά το πρότυπο του DR, θα χρηματοδοτούνταν από το προϊόν των ραδιοτηλεοπτικών τελών που πληρώνουν όλοι οι Δανοί τηλεθεατές. Ο Δανός νομοθέτης αποφάσισε όμως ότι, σε αντίθεση προς την περίπτωση του DR, ο TV2 θα είχε επίσης τη δυνατότητα να αντλεί όφελος, μεταξύ άλλων, από το προϊόν της διαφημιστικής δραστηριότητας.
6. Κατόπιν καταγγελίας που υπέβαλε, στις 5 Απριλίου 2000, η εταιρία SBS Broadcasting SA/Tv Danmark, το σύστημα χρηματοδότησεως του TV2 αποτέλεσε το αντικείμενο εξετάσεως εκ μέρους της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με την απόφασή της 2004/217/EK, της 19ης Μαΐου 2004, σχετικά με τα μέτρα που εφάρμοσε η Δανία υπέρ του [TV2] (ΕΕ 2006, L 85, σ. 1, διορθωτικό ΕΕ 2006, L 368, σ. 1, στο εξής: απόφαση της Επιτροπής TV2 I). Η απόφαση αυτή κάλυπτε το χρονικό διάστημα από το 1995 έως το 2002 και αφορούσε τα ακόλουθα μέτρα: τα έσοδα από ραδιοτηλεοπτικά τέλη, τις μεταβιβάσεις από τα ταμεία που είναι επιφορτισμένα με τη χρηματοδότηση του TV2 (Ταμείο TV2 και Radiofonden [Ταμείο Ραδιοφωνίας]), ποσά χορηγηθέντα ad hoc, την απαλλαγή από την καταβολή φόρου εταιριών, τα άτοκα και χωρίς εξόφληση σε δόσεις δάνεια εγκαταστάσεως που χορηγήθηκαν στον TV2 κατά τη σύστασή του, τις κρατικές εγγυήσεις για δάνεια κεφαλαίων κίνησης, καθώς και τους ευνοϊκούς όρους καταβολής του τέλους συχνότητας που οφείλει ο TV2 για τη χρήση της συχνότητας μεταδόσεως σε εθνική εμβέλεια (στο εξής, θεωρούμενα από κοινού: οικεία μέτρα). Τέλος, η έρευνα της Επιτροπής αφορούσε επίσης τη χορηγηθείσα στον TV2 άδεια μεταδόσεως με τη χρήση τοπικών συχνοτήτων σε διάρθρωση δικτύου και την υποχρέωση των κατόχων δημοτικών εγκαταστάσεων κεραιών να αναμεταδίδουν τα προγράμματα δημόσιας υπηρεσίας του TV2 μέσω των εγκαταστάσεων τους.
7. Κατά το πέρας της εξετάσεως των οικείων μέτρων, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα μέτρα αυτά συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ (νυν άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ). Το συμπέρασμα αυτό στηριζόταν στην εκτίμηση ότι το σύστημα χρηματοδότησεως του TV2, που αποσκοπούσε στην αντιστάθμιση του κόστους της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών του, δεν πληρούσε τον δεύτερο και τον τέταρτο από τους τέσσερεις όρους που έθεσε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg [(C-280/00, EU:C:2003:415) (στο εξής: όροι Altmark)].
8. Η Επιτροπή αποφάσισε επιπλέον ότι η ως άνω ενίσχυση, που χορηγήθηκε μεταξύ 1995 και 2002 από το Βασίλειο της Δανίας στον TV2, [υπό τη μορφή τελών και λοιπών μέτρων περιγραφόμενων στην απόφαση TV2 I] είναι συμβατή προς την εσωτερική αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ (νυν άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ), με εξαίρεση ποσό 628,2 εκατομμυρίων δανικών κορωνών (DKK), το οποίο χαρακτήρισε ως υπεραντιστάθμιση (αιτιολογική σκέψη 163 και άρθρο 1 της αποφάσεως της Επιτροπής TV2 I). Κατά συνέπεια, επέβαλε στο Βασίλειο της Δανίας να ανακτήσει αυτό το ποσό εντόκως από την TV2 A/S (άρθρο 2 της αποφάσεως TV2 I), η οποία είχε εν τω μεταξύ αντικαταστήσει τον TV2 (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω).
9. Δεδομένου ότι η ανάκτηση της ενισχύσεως, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 2 της αποφάσεως TV2 I, κατέστησε την TV2 A/S αφερέγγυα, το Βασίλειο της Δανίας κοινοποίησε στην Επιτροπή, με έγγραφό της της 23ης Ιουλίου 2004, ένα σχέδιο ανακεφαλαιοποιήσεώς της. Το σχέδιο αυτό προέβλεπε, όσον αφορά τα χρηματοδοτούμενα από το κράτος μέτρα, αφενός, εισφορά κεφαλαίου 440 εκατομμυρίων DKK και, αφετέρου, τη μετατροπή σε κεφάλαιο ενός κρατικού δανείου 394 εκατομμυρίων DKK. Με την απόφασή της C(2004) 3632 τελικό, της 6ης Οκτωβρίου 2004, στη σχετική με κρατικές ενισχύσεις υπόθεση N 313/2004, που αφορά την ανακεφαλαιοποίηση της [TV2 A/S] (ΕΕ 2005, C 172, σ. 3, στο εξής: απόφαση περί ανακεφαλαιοποιήσεως), η Επιτροπή έκρινε ότι τα δύο σκοπούμενα μέτρα υπέρ της TV2 A/S ήταν “αναγκαί[α] για την ανασύσταση του κεφαλαίου το οποίο χρειάζεται η TV2 [A/S], μετά τη μετατροπή [της] σε ανώνυμη εταιρία, προκειμένου να είναι σε θέση να εκπληρώσει την αποστολή

της που συνίσταται στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας” (αιτιολογική σκέψη 53 της αποφάσεως περί ανακεφαλαιοποίησης). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή αποφάσισε ότι κάθε στοιχείο κρατικής ενισχύσεως που μπορεί να συνδέεται με την προβλεπόμενη αναδιάρθρωση κεφαλαίου της TV2 A/S συμβιβάζεται με την [εσωτερική] αγορά, σύμφωνα με το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ (αιτιολογική σκέψη 55 της αποφάσεως περί ανακεφαλαιοποίησης).

10. Η απόφαση της Επιτροπής TV2 I αποτέλεσε το αντικείμενο τεσσάρων προσφυγών ακυρώσεως, που άσκησαν, αφενός, η TV2 A/S (υπόθεση T-309/04) και το Βασίλειο της Δανίας (υπόθεση T-317/04) και, αφετέρου, οι ανταγωνιστές της TV2 A/S, οι Viasat (υπόθεση T-329/04) και SBS (υπόθεση T-336/04).
11. Με απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, TV2/Danmark κ.λπ. κατά Επιτροπής [(T-309/04, T-317/04, T-329/04 και T-336/04, EU:T:2008:457)], το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση της Επιτροπής TV2 I. [Με τη σκέψη 124 της αποφάσεως εκείνης], το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι η συνιστάμενη στην παροχή δημόσιας υπηρεσίας αποστολή που έχει ανατεθεί στον TV2 ανταποκρίνεται στον ορισμό των υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος της ραδιοτηλεόρασεως [...]. Επίσης, όμως, διαπίστωσε την ύπαρξη διαφόρων παρανομιών που καθιστούν πλημμελή την απόφαση της Επιτροπής TV2 I, οι οποίες τελικά επέφεραν την ακύρωσή της.
12. Επομένως, πρώτον, εξετάζοντας το ζήτημα αν τα μέτρα που αφορά η απόφαση της Επιτροπής TV2 I δέσμευαν κρατικούς πόρους, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Επιτροπή δεν αιτιολόγησε την απόφασή της ως προς το ότι ελήφθησαν υπόψη, εν τοις πράγμασι, ως κρατικοί πόροι έσοδα από διαφημίσεις των ετών 1995-1996 [(απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, TV2/Danmark κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-309/04, T-317/04, T-329/04 και T-336/04, EU:T:2008:457, σκέψεις 160 έως 167)]. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η εξέταση από την Επιτροπή του ζητήματος αν πληρούνταν ο δεύτερος και ο τέταρτος όρος Altmark δεν στηριζόταν σε προσεκτική εξέταση των συγκεκριμένων νομικών και οικονομικών συνθηκών υπό το πρίσμα των οποίων καθορίστηκε το ποσό των ραδιοτηλεοπτικών τελών που αναλογεί στον TV2. Κατά συνέπεια, η απόφαση της Επιτροπής TV2 I ήταν πλημμελής λόγω ελλείψεως αιτιολογίας ως προς αυτό το σημείο [(απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, TV2/Danmark κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-309/04, T-317/04, T-329/04 και T-336/04, EU:T:2008:457, σκέψεις 224 έως 233)]. Τρίτον, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι τα συμπεράσματα της Επιτροπής ως προς το συμβατό της ενισχύσεως υπό το πρίσμα του άρθρου 86, παράγραφος 2, ΕΚ, ειδικότερα ως προς την ύπαρξη υπεραντισταθμίσεως, ήταν επίσης πλημμελή λόγω ελλείψεως αιτιολογίας. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, αυτή η έλλειψη αιτιολογίας εξηγείται από την ανυπαρξία προσεκτικής εξετάσεως των συγκεκριμένων, νομικών και οικονομικών, συνθηκών που οδήγησαν στον καθορισμό του ποσού των τελών που αναλογούσε στον TV2 κατά το υπό εξέταση διάστημα [(απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, TV2/Danmark κ.λπ. κατά Επιτροπής, T-309/04, T-317/04, T-329/04 και T-336/04, EU:T:2008:457, σκέψεις 192 και 197 έως 203)].
13. Η απόφαση περί ανακεφαλαιοποίησης αποτέλεσε το αντικείμενο δύο προσφυγών ακυρώσεως, που άσκησαν η SBS και η [Viasat]. Με δύο διατάξεις που εκδόθηκαν στις 24 Σεπτεμβρίου 2009, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, λαμβανομένης υπόψη της ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής TV2 I και του στενού δεσμού που υφίστατο μεταξύ της απορρέουσας από αυτή την απόφαση υποχρεώσεως ανακτήσεως της ενισχύσεως και των μέτρων που αποτελούσαν το αντικείμενο της αποφάσεως περί ανακεφαλαιοποίησης, παρέλκει πλέον η έκδοση αποφάσεως στις προπαρατεθείσες υποθέσεις [(διατάξεις της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, SBS TV και SBS Danish Television κατά Επιτροπής, T-12/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2009:357, και της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, Viasat Broadcasting UK κατά Επιτροπής, T-16/05, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2009:358)].
14. Κατόπιν της ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής TV2 I, η Επιτροπή επανεξέτασε τα οικεία μέτρα. Με την ευκαιρία αυτή, διαβουλευτήκε με το Βασίλειο της Δανίας και με την TV2 A/S και έλαβε, εξάλλου, παρατηρήσεις από τρίτους.

15. Η Επιτροπή εξέθεσε το αποτέλεσμα της νέας εξετάσεώς της των οικείων μέτρων με την [επίδικη] απόφαση, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, καθώς και μιας άλλης προσφυγής που άσκησε [η] TV2 A/S [(υπόθεση TV2/Danmark κατά Επιτροπής, T-674/11, EU:T:2015:684)], επί της οποίας το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε με σημερινή απόφαση.
16. Η [επίδικη] απόφαση αφορά μέτρα που ελήφθησαν έναντι του TV2 μεταξύ 1995 και 2002. Εντούτοις, στην ανάλυσή της, η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη μέτρα ανακεφαλαιοποιήσεως που ελήφθησαν το 2004 κατόπιν της αποφάσεως της Επιτροπής TV2 I.
17. Με την [επίδικη] απόφαση, η Επιτροπή ενέμεινε στην άποψή της ως προς τον χαρακτηρισμό των οικείων μέτρων ως κρατικών ενισχύσεων, κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, υπέρ του TV2 (αιτιολογική σκέψη 153 της [επίδικης] αποφάσεως). Σε μια πρώτη προσέγγιση, εκτίμησε ότι τα έσοδα από τις διαφημίσεις για τα έτη 1995 και 1996 συνιστούν κρατικούς πόρους (αιτιολογική σκέψη 90 της [επίδικης] αποφάσεως) και, σε μια δεύτερη προσέγγιση, επαληθεύοντας την ύπαρξη ενός επιλεκτικού πλεονεκτήματος, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα οικεία μέτρα δεν πληρούν τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark (αιτιολογική σκέψη 153 της [επίδικης] αποφάσεως). Αντιθέτως, ενώ με την απόφαση της Επιτροπής TV2 I κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ποσό των 628,2 εκατομμυρίων DKK συνιστούσε υπεραντιστάθμιση, ασυμβίβαστη προς το άρθρο 86, παράγραφος 2, ΕΚ, με την [επίδικη] απόφαση, η Επιτροπή εκτίμησε ότι το ποσό αυτό ήταν κατάλληλο αποθεματικό υπό μορφή κεφαλαιακής βάσεως για [την] TV2 A/S [(αιτιολογική σκέψη 233 της [επίδικης] αποφάσεως)]. Στο διατακτικό της [επίδικης] αποφάσεως έκρινε ως ακολούθως:

“Άρθρο 1

Τα μέτρα που εφάρμοσε η Δανία υπέρ του [TV2] μεταξύ του 1995 και του 2002 υπό μορφή εσόδων από ραδιοτηλεοπτικά τέλη και τα άλλα μέτρα που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 106, παράγραφος 2, [ΣΛΕΕ]”»

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 3 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14 Μαρτίου 2012, η Viasat ζήτησε τη μερική ακύρωση της επίδικης αποφάσεως.
- 4 Η Viasat υποστήριξε ότι οι κρατικές ενισχύσεις υπέρ του TV2 ήταν ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά προβάλλοντας δύο λόγους ακυρώσεως. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αφορούσε πλάνη περί το δίκαιο εκ μέρους της Επιτροπής η οποία, εκτιμώντας το συμβατό των οικείων μέτρων με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, δεν έλαβε υπόψη τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark. Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αφορούσε παράβαση εκ μέρους της Επιτροπής της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως καθόσον το εν λόγω θεσμικό όργανο, άνευ αιτιολογίας, έκρινε ότι το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ είχε εφαρμογή εν προκειμένω, ενώ ο δεύτερος και ο τέταρτος όρος Altmark δεν πληρούνταν.
- 5 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν υφίστατο λόγος να αποφανθεί επί της προσφυγής, κατά το μέρος που είχε ως αίτημα την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως καθόσον η Επιτροπή είχε κρίνει ότι τα έσοδα από διαφημίσεις των ετών 1995 και 1996 τα οποία είχαν καταβληθεί στον TV2 μέσω του ταμείου TV2 συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις, και απέρριψε την προσφυγή κατά τα λοιπά.
- 6 Με την απόφαση της 24ης Σεπτεμβρίου 2015, TV2/Danmark κατά Επιτροπής (T-674/11, EU:T:2015:684), το Γενικό Δικαστήριο, επί της προσφυγής του TV2, ακύρωσε την επίδικη απόφαση κατά το μέρος που χαρακτήριζε ως κρατική ενίσχυση τα έσοδα από διαφημίσεις των ετών 1995 και 1996 τα οποία εισέπραξε το TV2.

Αιτήματα των διαδίκων

- 7 Η Viasat ζητεί από το Δικαστήριο:
 - να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση καθόσον απέρριψε την προσφυγή της και να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, καθώς και να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και του Δικαστηρίου και
 - επικουρικώς, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.
- 8 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:
 - να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και
 - να καταδικάσει τη Viasat στα δικαστικά έξοδα αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας.
- 9 Το Βασίλειο της Δανίας ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως.
- 10 Η TV2 A/S ζητεί από το Δικαστήριο:
 - να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως·
 - επικουρικώς, να διατηρήσει τα αποτελέσματα της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και της επίδικης αποφάσεως, και
 - να καταδικάσει τη Viasat στα δικαστικά έξοδά της.

Επί του αιτήματος επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας

- 11 Κατόπιν της αναπτύξεως των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα, με έγγραφο της 3ης Ιανουαρίου 2017, η Viasat ζήτησε από το Δικαστήριο την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας. Προς στήριξη της αιτήσεώς της, η Viasat υποστηρίζει ότι οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα διαστρεβλώνουν ορισμένα επιχειρήματά της και προβάλλουν διακριτά επιχειρήματα επί των οποίων δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων.
- 12 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 83 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ιδίως αν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτισθεί επαρκώς, ή όταν ένας διάδικος, μετά τη λήξη της διαδικασίας αυτής, επικαλείται νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου, ή ακόμα όταν η διαφορά πρέπει να επιλυθεί βάσει επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων ή των κατά το άρθρο 23 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενδιαφερομένων.
- 13 Πάντως, ο Οργανισμός και ο Κανονισμός Διαδικασίας δεν προβλέπουν τη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων διαδίκων να διατυπώνουν παρατηρήσεις σε απάντηση των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα (βλ. απόφαση της 4ης Σεπτεμβρίου 2014, Vnuk, C-162/13, EU:C:2014:2146, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 14 Συναφώς, από το άρθρο 252, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι αποστολή του γενικού εισαγγελέα είναι να διατυπώνει δημοσίως, με πλήρη αμεροληψία και ανεξαρτησία, αιτιολογημένες προτάσεις επί των υποθέσεων στις οποίες απαιτείται η έκφραση της γνώμης του, εξυπακουμένου ότι το Δικαστήριο δεν δεσμεύεται ούτε από τις προτάσεις αυτές ούτε από την αιτιολογία τους. Κατά συνέπεια, η

διαφωνία διαδίκου με τις εν λόγω προτάσεις, ανεξαρτήτως των ζητημάτων που εξετάζονται στο πλαίσιο των προτάσεων, δεν μπορεί να συνιστά αυτή καθαυτήν λόγο που δικαιολογεί την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας (βλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2016, Συμβούλιο κατά Front Polisario, C-104/16 P, EU:C:2016:973, σκέψεις 60 και 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 15 Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει, έχοντας ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, ότι διαθέτει όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της διαφοράς καθώς και ότι τα στοιχεία αυτά αποτέλεσαν αντικείμενο της διεξαχθείσας ενώπιόν του συζητήσεως.
- 16 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 17 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Viasat προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η Επιτροπή, κατά την εκτίμηση της αναλογικότητας των οικείων μέτρων με γνώμονα τις απαιτήσεις του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, ιδίως εκείνων σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, η εφαρμογή των κανόνων των Συνθηκών πρέπει να παρεμποδίζει την εκπλήρωση της ανατεθείσας αποστολής και, αφετέρου, η εκπλήρωση της αποστολής αυτής δεν πρέπει να επηρεάζει την ανάπτυξη των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το συμφέρον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη το γεγονός ότι τα μέτρα αυτά δεν πληρούσαν τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι παράμετροι για τον υπολογισμό της αντισταθμίσεως για την εκπλήρωση της παροχής δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια, η δε αντισταθμίση αυτή πρέπει να καθορίζεται βάσει της αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση, προκειμένου να εκπληρώσει την επίμαχη αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- 18 Η Viasat υποστηρίζει ότι από το γράμμα του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η απαίτηση κατά την οποία η εφαρμογή των κανόνων των Συνθηκών, και δη των κανόνων περί ανταγωνισμού, πρέπει να παρεμποδίζει την εκπλήρωση της αποστολής πρέπει να νοείται ως παραπέμπουσα σε άλλες διατάξεις της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, κατά την εκτίμηση του συμβατού κρατικών ενισχύσεων με το άρθρο 106, παράγραφος 2, αυτές οι άλλες διατάξεις πρέπει να εξετάζονται κατά πρώτον. Επομένως, εν προκειμένω, στο πλαίσιο αυτό, θα έπρεπε να εξακριβωθεί αν έκαστος των όρων Altmark παρεμπόδιζε ή όχι την εκπλήρωση της αποστολής της παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είχε ανατεθεί στον TV2. Εάν είχε πραγματοποιηθεί η εξέταση αυτή, η Επιτροπή θα είχε διαπιστώσει ότι η λήψη, υπέρ του TV2, μέτρων ανταποκρινόμενων στον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark δεν παρεμπόδιζε την εκπλήρωση της αποστολής αυτής.
- 19 Επίσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των επιταγών περί της παρεμποδίσεως της εκπληρώσεως της επίμαχης αποστολής και της μη βλάβης της αναπτύξεως των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς τα συμφέροντα της Ένωσης, η Επιτροπή όφειλε να ζητήσει από το Βασίλειο της Δανίας να αποδείξει ότι ο δεύτερος και ο τέταρτος όρος Altmark θα παρεμπόδιζαν την εκπλήρωση της αποστολής του γενικού οικονομικού συμφέροντος που είχε ανατεθεί στον TV2.
- 20 Η Επιτροπή, το Βασίλειο της Δανίας καθώς και η TV2 A/S εκτιμούν ότι ο συγκεκριμένος λόγος αναιρέσεως είναι αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 21 Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η Viasat υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας ότι η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη, στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς της σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, να λάβει υπόψη τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark προκειμένου να εξακριβώσει αν η πλήρωση των εν λόγω όρων θα παρεμπόδιζε την εκ μέρους του TV2 εκπλήρωση της αποστολής που του είχε ανατεθεί.
- 22 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, προκειμένου εθνικό μέτρο να μπορεί χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, πρώτον, πρέπει να συνιστά παρέμβαση εκ μέρους του κράτους ή με τη διάθεση κρατικών πόρων, δεύτερον, η παρέμβαση αυτή πρέπει να είναι ικανή να επηρεάσει το μεταξύ των κρατών μελών εμπόριο, τρίτον, πρέπει να χορηγεί επιλεκτικό πλεονέκτημα στον ωφελούμενο και, τέταρτον, πρέπει να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 2ας Σεπτεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, σκέψη 39 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 23 Δεδομένου ότι οι όροι αυτοί είναι σωρευτικοί, δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση κρατικό μέτρο εάν δεν πληρούνται ένας εξ αυτών. Αντιθέτως, εάν όλοι οι εν λόγω όροι πληρούνται, το μέτρο αυτό συνιστά κρατική ενίσχυση και, ως εκ τούτου, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως, είναι ασυμβίβαστο με την εσωτερική αγορά.
- 24 Όσον αφορά τον τρίτο όρο χαρακτηρισμού μέτρου ως κρατικής ενισχύσεως, κατά πάγια νομολογία, ως κρατικές ενισχύσεις χαρακτηρίζονται οι παρεμβάσεις οι οποίες, με οποιαδήποτε μορφή, είναι ικανές να ευνοήσουν άμεσα ή έμμεσα επιχειρήσεις ή οι οποίες πρέπει να θεωρηθούν οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο δεν θα είχε η δικαιούχος επιχείρηση υπό κανονικές συνθήκες αγοράς (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 30ής Ιουνίου 2016, Βέλγιο κατά Επιτροπής, C-270/15 P, EU:C:2016:489, σκέψη 34).
- 25 Πρέπει, πάντως, να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, εφόσον μια κρατική παρέμβαση θεωρείται αντιστάθμιση αποτελούσα την αντιπαροχή έναντι παρεχομένων εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων υπηρεσιών προς εκπλήρωση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας, οπότε οι επιχειρήσεις αυτές δεν επωφελούνται στην πραγματικότητα από ένα οικονομικό πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα να μη περιέρχονται οι επιχειρήσεις αυτές, λόγω της ως άνω παρεμβάσεως, σε ευνοϊκότερη θέση ως προς τον ανταγωνισμό σε σχέση με τις επιχειρήσεις που τις ανταγωνίζονται, η παρέμβαση αυτή δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, σκέψη 87).
- 26 Σύμφωνα με τις σκέψεις 88 έως 93 της αποφάσεως της 24ης Ιουλίου 2003, Altmark Trans και Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), προκειμένου μια τέτοια παρέμβαση να μη χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση, πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Πρώτον, η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενώ η υποχρέωση αυτή πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη. Δεύτερον, οι βασικές παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιοριστεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια. Τρίτον, η αντιστάθμιση δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Τέταρτον, το επίπεδο της απαραίτητης αντισταθμίσεως πρέπει να καθορίζεται βάσει αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη για την ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, προκειμένου να εκπληρώσει την εν λόγω υποχρέωση.
- 27 Οσάκις δεν πληρούνται οι παρατεθείσες στην προηγούμενη σκέψη προϋποθέσεις, το επίμαχο κρατικό μέτρο παρέχει επιλεκτικό πλεονέκτημα στη δικαιούχο επιχείρηση και, εφόσον τα λοιπά κριτήρια του άρθρου 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ πληρούνται, το μέτρο αυτό συνιστά ενίσχυση καταρχήν ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

- 28 Ως προς το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι οι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος επιχειρήσεις υπόκεινται στους κανόνες των Συνθηκών, ιδίως στους κανόνες περί ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί, και ότι η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό αντίθετο προς το συμφέρον της Ένωσης.
- 29 Όπως προκύπτει από τη νομολογία, από το ίδιο το γράμμα του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι παρεκκλίσεις από τους κανόνες της Συνθήκης επιτρέπονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί σε επιχείρηση επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (βλ., επ' αυτού, αποφάσεις της 23ης Οκτωβρίου 1997, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-159/94, EU:C:1997:501, σκέψη 54, και της 28ης Φεβρουαρίου 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, σκέψη 106).
- 30 Συναφώς, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι δεν είναι αναγκαίο να απειλείται η χρηματοοικονομική ισορροπία ή η οικονομική βιωσιμότητα της επιχείρησης που είναι επιφορτισμένη με τη διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Αρκεί το ότι, αν δεν υπήρχαν τα επίμαχα δικαιώματα, οι οικείες επιχειρήσεις θα αδυνατούσαν να εκτελέσουν τα ιδιαίτερα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, ή το ότι η διατήρηση των δικαιωμάτων αυτών είναι αναγκαία ώστε να παρέχεται στον δικαιούχο τους η δυνατότητα να εκπληρώνει τις αποστολές γενικού οικονομικού συμφέροντος που του έχουν ανατεθεί με οικονομικώς αποδεκτούς όρους (βλ. απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2007, International Mail Spain, C-162/06, EU:C:2007:681, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 31 Επιτρέποντας, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, παρεκκλίσεις από τους γενικούς κανόνες της Συνθήκης, το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ έχει ως σκοπό να συμβιβάσει το συμφέρον των κρατών μελών να χρησιμοποιούν ορισμένες επιχειρήσεις, ιδίως του δημόσιου τομέα, ως μέσο ασκήσεως οικονομικής ή δημοσιονομικής πολιτικής με το συμφέρον της Ένωσης στην τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και στη διατήρηση της ενότητας της κοινής αγοράς (βλ., επ' αυτού, απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 1997, Επιτροπή κατά Γαλλίας, C-159/94, EU:C:1997:501, σκέψη 55).
- 32 Όπως εκτέθηκε στη σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως, η Viasat εκτιμά ότι η Επιτροπή όφειλε να εξακριβώσει, στο πλαίσιο της εκτιμήσεώς της βάσει του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, αν η τήρηση του δεύτερου και του τέταρτου όρου Altmark θα παρεμπόδιζε την εκ μέρους του TV2 εκπλήρωση της αποστολής που του είχε ανατεθεί.
- 33 Επισημαίνεται συναφώς ότι, προκειμένου να προβεί σε εξέταση μέτρου βάσει του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, δεν υποχρεούται να εξετάσει την πλήρωση των όρων που θέτει η νομολογία Altmark, και δη τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο.
- 34 Όπως ακριβώς έκρινε το Γενικό Δικαστήριο στη σκέψη 63 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο έλεγχος της πληρώσεως των όρων που θέτει η νομολογία αυτή λαμβάνει χώρα σε προγενέστερο στάδιο, δηλαδή κατά την εξέταση του ζητήματος αν τα επίμαχα μέτρα πρέπει να χαρακτηριστούν ως κρατικές ενισχύσεις. Το ζήτημα αυτό στην πραγματικότητα προηγείται εκείνου της εξακριβώσεως, κατά περίπτωση, αν μια μη συμβατή ενίσχυση είναι παρά ταύτα αναγκαία για την εκπλήρωση της αποστολής που έχει ανατεθεί στον ωφελούμενο από το επίμαχο μέτρο, σύμφωνα με το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.
- 35 Αντιθέτως, δεν υφίσταται πλέον λόγος εφαρμογής των όρων της νομολογίας Altmark όταν η Επιτροπή, έχοντας διαπιστώσει ότι είναι επιβεβλημένος ο χαρακτηρισμός ενός μέτρου ως ενισχύσεως, ιδίως καθόσον η δικαιούχος επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιτύχει στη δοκιμασία της συγκρίσεως

με μέση επιχείρηση, διαθέτουμε χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας, εξετάζει αν η ενίσχυση αυτή μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει του άρθρου 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

- 36 Η προαναφερθείσα διάταξη, δεδομένων των διευκρινίσεων στο πρωτόκολλο (αριθ. 26) για τις υπηρεσίες γενικού συμφέροντος (ΕΕ 2010, C 83, σ. 308) καθώς και, όσον αφορά τον επίμαχο εν προκειμένω κλάδο, στο πρωτόκολλο (αριθ. 29) για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεόρασης στα κράτη μέλη (ΕΕ 2010, C 83, σ. 312), δεν μπορεί να ερμηνεύεται μεμονωμένα μόνο με βάση το γράμμα της, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι διευκρινίσεις τις οποίες παρέχουν τα εν λόγω πρωτόκολλα.
- 37 Η διαπίστωση στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως επιβεβαιώνεται, όπως παρατηρεί ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 43 των προτάσεων του, από το πρωτόκολλο αριθ. 29, το οποίο προβλέπει ότι «οι διατάξεις των Συνθηκών ισχύουν υπό την επιφύλαξη της αρμοδιότητας των κρατών μελών να μεριμνούν για τη χρηματοδότηση της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας, εφόσον η χρηματοδότηση αυτή παρέχεται σε ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς για την εκπλήρωση του στόχου της δημόσιας υπηρεσίας, έτσι όπως την έχει θεσμοθετήσει, οριοθετήσει και οργανώσει κάθε κράτος μέλος, και εφόσον η χρηματοδότηση αυτή δεν επηρεάζει τις συνθήκες του εμπορίου και τον ανταγωνισμό εντός της Ένωσης σε βαθμό αντιβαίνοντα στο κοινό συμφέρον, ενώ λαμβάνεται υπόψη η πραγματοποίηση του στόχου που εξυπηρετεί αυτή η δημόσια υπηρεσία».
- 38 Εκ των ανωτέρω εκτιμήσεων συνάγεται, επομένως, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο κρίνοντας, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ότι το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ δεν επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark προκειμένου να κρίνει αν ορισμένη κρατική ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά δυνάμει της διατάξεως αυτής.
- 39 Επομένως, ο πρώτος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως ο οποίος αφορά παράβαση του άρθρου 296 ΣΛΕΕ

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 40 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η Viasat επικρίνει τις σκέψεις 103 και 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως θεωρώντας ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο απορρίπτοντας τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος αφορούσε παράβαση εκ μέρους της Επιτροπής, με την επίδικη απόφαση, της υποχρεώσεως αιτιολόγησής την οποία υπέχει βάσει του άρθρου 296 ΣΛΕΕ.
- 41 Η Viasat προσάπτει επίσης στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέλειψε να απαντήσει επί των λόγων τους οποίους προέβαλε με το δικόγραφο της προσφυγής.
- 42 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως είναι εν μέρει απαράδεκτος και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 43 Κατά πάγια νομολογία, η αιτιολόγηση την οποία επιτάσσει το άρθρο 296 ΣΛΕΕ πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξεως και από αυτήν πρέπει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική του θεσμικού οργάνου που εκδίδει την πράξη, ούτως ώστε να καθιστά δυνατό στους μεν ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου, στο δε αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να ασκήσει τον έλεγχό του (απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2011, Elf Aquitaine κατά Επιτροπής, C-521/09 P, EU:C:2011:620, σκέψη 147 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

44. Επισημαίνεται συναφώς ότι, στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε τον λόγο ακυρώσεως ο οποίος αφορούσε ελλιπή αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως παρατηρώντας ότι «η σιωπή [της] αποφάσεως ως προς τη σημασία του δεύτερου και του τέταρτου όρου Altmark στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του συμβατού των οικείων μέτρων προς την εσωτερική αγορά οφείλεται όχι σε σφάλμα συλλογισμού εκ μέρους της Επιτροπής ή σε έλλειψη αιτιολογίας που καθιστά πλημμελή την [επίδικη] απόφαση, αλλά στο γεγονός ότι η απόφαση αυτή εφαρμόζει ένα πλαίσιο αναλύσεως διαφορετικό από αυτό που θεωρεί καταλληλότερο [η Viasat]».
45. Όπως αναγνώρισε η Viasat, η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως θα ήταν επαρκής μόνον αν η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει το πλαίσιο αναλύσεως το οποίο, κατά τη Viasat, απορρέει από το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.
46. Προκύπτει, όμως, από τη σκέψη 37 της παρούσας αποφάσεως ότι το άρθρο 106, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ δεν υποχρέωνε την Επιτροπή να λάβει υπόψη τον δεύτερο και τον τέταρτο όρο Altmark προκειμένου να κρίνει αν ορισμένη κρατική ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με τη διάταξη αυτή. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο εκτιμώντας ότι η επίδικη απόφαση ήταν επαρκώς αιτιολογημένη.
47. Εξάλλου, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 58 των προτάσεών του, η αιτίαση που αντλείται από μη απάντηση στους λόγους ακυρώσεως που προβλήθηκαν πρωτοδίκως δεν αναπτύχθηκε με αρκούντως διεξοδικό τρόπο ώστε να μπορούν οι λοιποί διάδικοι στην αναιρετική διαδικασία να την αντικρούσουν ή το Δικαστήριο να αποφανθεί επ' αυτής. Επομένως, η αιτίαση αυτή είναι απαράδεκτη.
48. Συνεπώς, ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει απαράδεκτος και εν μέρει αβάσιμος.
49. Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

50. Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαινεται επί των εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο έχει εφαρμογή στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
51. Επειδή η Επιτροπή και η TV2 A/S ζήτησαν να καταδικαστεί η Viasat στα δικαστικά έξοδα, η δε τελευταία ηττήθηκε, πρέπει η Viasat να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.
52. Δυνάμει του άρθρου 140, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, που εφαρμόζεται στην αναιρετική δίκη δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της Ένωσης που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.
53. Το Βασίλειο της Δανίας, ως παρεμβαίνον ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως.

- 2) Η ViasatBroadcastingUKLtd καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της TV2/DanmarkA/S.
- 3) Το Βασίλειο της Δανίας φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

(υπογραφές)